

VERVOLGONDERZOEK
KASTEELLAAN 71 | WAALWIJK
ADVISEUR Ir. SICCO JANSEN 02-10-2019 | VERSIE 1.0

Jansen & Jansen
groenadviesbureau

VERVOLGONDERZOEK I WAALWIJK

Adviseur:

Ir. Sicco Jansen
06 - 26 955 898
info@groenadviseurs.nl

Opdrachtgever:

Dhr. Van Oort I Casade

Jansen&Jansen Groenadviesbureau
Velddijk 7a, Holten
www.groenadviseurs.nl

Versie:

1.0

Datum:

02 oktober 2019

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	04
2	SITUATIESCHETS & PLANNEN	05
3	WERKWIJZE & INSPANNING	08
4	RESULTATEN	10
5	TOETSING	14
6	CONCLUSIE	15

BIJLAGE 1 - *Overzichtskaart/projectgebied*

BIJLAGE 2 - *Resultaten: Gebruik van het plangebied door gewone dwergvleermuizen*

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Casade is voornemens om een oud schoolgebouw gelgen aan de Kasteellaan 71 in Waalwijk te slopen en om op vrijgekomen locatie nieuwe appartementen te realiseren. Om de voorgenomen ingreep te toetsen aan de Wet natuurbescherming is in 2019 door Jansen & Jansen een quickscan uitgevoerd. Uit deze quickscan komt naar voren dat negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen en gierzwaluwen niet uitgesloten zijn. Om te onderzoeken of de voorgenomen ingreep negatieve invloed heeft op deze beschermde waarden, is een vervolgonderzoek noodzakelijk. De onderzoeksresultaten van het vervolgonderzoek naar vleermuizen en gierzwaluwen staan in deze rapportage vevat.

1.2 DOEL

Het vervolgonderzoek heeft als doel om de volgende vragen te beantwoorden:

- Welke beschermde functies van vleermuizen en gierzwaluwen zijn aanwezig in het plangebied?
- Leidt de voorgenomen ingreep tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, met betrekking tot de genoemde soorten?
- Welke eventuele vervolg stappen zijn noodzakelijk om de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren binnen de kaders van de Wet natuurbescherming?

2 SITUATIESCHETS EN PLANNEN

2.1 SITUATIESCHETS

Het plangebied omvat het oude schoolgebouw van basisschool Besoyen in Waalwijk. Op een stedelijk schaalniveau maakt het plangebied onderdeel uit van een cluster van stedelijke voorzieningen, zoals verzorgingsinstellingen en scholen. De bebouwing in het cluster bestaat uit grote meerlaagse gebouwen met ruime groene tuinen en parken. Rond het cluster liggen woonwijken met een divers karakter. Het plangebied zelf bestaat uit het voormalige schoolterrein van basisschool Besoyen. Onder meer bestaande uit een schoolgebouw, een noodlokaal, een schoolplein, schooltuin en diverse oude bomen. Zie bijlage 1 en figuur 2.1 voor een kaart van het plangebied. Zie figuur 2.2 voor een foto overzicht van het plangebied.

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen/onderdelen aanwezig:

- Schoolgebouw: Staat al geruime tijd leeg, bestaat uit meerdere delen, muren uit baksteen met spouwmuur, (deels met) open stootvoegen, deels pannendak met dakbeschot en deels bitumendak;
- Noodlokaal: Wanden uit gladde kunststofplaten, plat dak, erg gesloten;
- Schoolplein: grotendeels verhard, zandbak aanwezig, grotendeels overgroeid met onkruiden;
- Schooltuin: heestervakken, enkele hagen, bomen, waaronder volwassen platanen.

Figuur 2.1: Kaart met een overzicht van het plangebied (bron basiskaart: maps.google.nl).

Figuur 2.2 - Foto overzicht

Het schoolplein en het schoolgebouw.

Het hoofdgebouw (van het schoolgebouw)

Het noodlokaal

2.2 PLANNEN

De voorgenomen ingreep betreft de sloop van een oud schoolgebouw en de realisatie van nieuwe appartementen op de vrijgekomen locatie. Het voornemen is om het gehele plangebied te saneren. De hele terreininrichting van het plangebied zal hiermee veranderen. Mogelijk worden hierbij ook de bomen in het plangebied gekapt. Zie figuur 2.3 voor een eerste massastudie van een potentiële nieuwe inrichting.

Globaal worden de volgende ingrepen uitgevoerd:

- Slopen van alle bebouwing;
- Verwijderen van alle beplanting, waaronder mogelijk alle bomen;
- Bouwrijp maken van het terrein;
- Realiseren van nieuwe appartementen;
- Veranderen van de terreininrichting rond de nieuwe complexen.

Figuur 2.3: Eerste massastudie van een potentiële nieuwe inrichting.

3 WERKWIJZE EN INSPANNING

In de onderstaande paragrafen wordt voor elke onderzochte soort of soortgroep de geleverde onderzoeksinspanning beschreven.

3.1 VLEERMUIZEN

Voor het onderzoek naar vleermuizen is zoveel mogelijk gewerkt conform de richtlijnen van het Vleermuizenprotocol 2017. Voor de veldonderzoeken is gebruik gemaakt van een batdetector en van een warmtebeeldcamera. Tijdens de onderzoeken die werden uitgevoerd in de ochtend werd er wandelend geïnventariseerd (dynamisch), waarbij rond het plangebied werd gelopen. Tijdens de avond onderzoeken (het uitvliegen) werd er hoofdzakelijk van 1 strategisch gekozen positie geïnventariseerd (statisch).

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Onderzoeker	Weersomstandigheden
11-06-2019	22:00-24:00	Kraamverblijfplaatsen/ zomerverblijfplaatsen	S Jansen, H Jansen	18 C, helder, geen regen, 2 bft
10-07-2019	22:00-24:00	Kraamverblijfplaatsen/ zomerverblijfplaatsen	S Jansen, H Jansen	16 C, bewolkt, geen regen, 2 bft
13-07-2019	05:30-05:30	Kraamverblijfplaatsen/ zomerverblijfplaatsen	S Jansen	15 C, bewolkt, geen regen, 2 bft
26-08-2019	20:40-23:15	Paarverblijfplaatsen/ zomer verblijfplaatsen	S Jansen	24 C, helder, geen regen, 2 bft
18-09-2019	19:50-22:50	Paarverblijfplaatsen/ zomer verblijfplaatsen	S Jansen	13 C, helder, geen regen, 2 bft

3.2 GIERZWALUWEN

Het gierzwaluwenonderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen als gesteld in het kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017). Voor het onderzoek zijn drie veldonderzoeken uitgevoerd in de daarvoor geschikte periode. Zie onderstaande tabel voor een overzicht van de data waarop veldonderzoeken zijn uitgevoerd.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Onderzoeker	Weersomstandigheden
11-06-2019	20:00-22:00	Nestplekken	S Jansen, H Jansen	18 C, helder, geen regen, 2 bft
21-06-2019	20:00-22:00	Nestplekken	H Jansen	15 C, helder, geen regen, 2 bft
10-07-2019	20:00-22:00	Nestplekken	S Jansen, H Jansen	16 C, bewolkt, geen regen, 2 bft

3.3 VOLLEDIGHEID INVENTARISATIE

Alle onderzoeken zijn met zorgvuldigheid uitgevoerd conform de daarvoor geldende richtlijnen en protocollen. Ondanks deze zorgvuldigheid blijven de onderzoeken steekproeven gebaseerd op momentopnamen. Hierdoor is niet uitgesloten dat soorten en functies die niet zijn waargenomen op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel omdat de initiatiefnemer alles gedaan heeft wat redelijkerwijs gedaan kan worden om invulling te geven aan de wettelijke zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming).

4 RESULTATEN

4.1 VLEERMUIS

Waarnemingen

Tijdens de veldonderzoeken werden vrijwel uitsluitend gewone dwergvleermuizen waargenomen. Een maal werd een ruige dwergvleermuis in de verte gehoord en tijdens een inspectie van de grotere omgeving werden kort enkele grootoorvleermuizen waargenomen.

Gewone dwergvleermuis

De volgende waarnemingen werden gedaan:

- Er is een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig in de gootbekisting van het oude schoolgebouw (figuur 4.1). Er zijn scheuren aanwezig in de houtenbekisting, waardoor vleermuizen naar binnen kunnen. Tijdens het eerste onderzoek werden ten minste 10 uitvliegende dieren waargenomen. Waarschijnlijk betreft de verblijfplaats een kraamverblijfplaats;
- Daarnaast is er een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig onder de nokpan van de zuidelijke kopgevel. Zie figuur 4.2. Tijdens het tweede onderzoek werden hier 2 uitvliegende dieren waargenomen;
- Gedurende de onderzoeken werd er gevoerageerd op het schoolplein (luwte). Daarnaast werd er gevoerageerd in de aanliggende laan.

Gebruik van het plangebied

Het plangebied en de omgeving van het plangebied wordt op de volgende wijze gebruikt door de aanwezige gewone dwergvleermuizen, zie ook figuur 4.2:

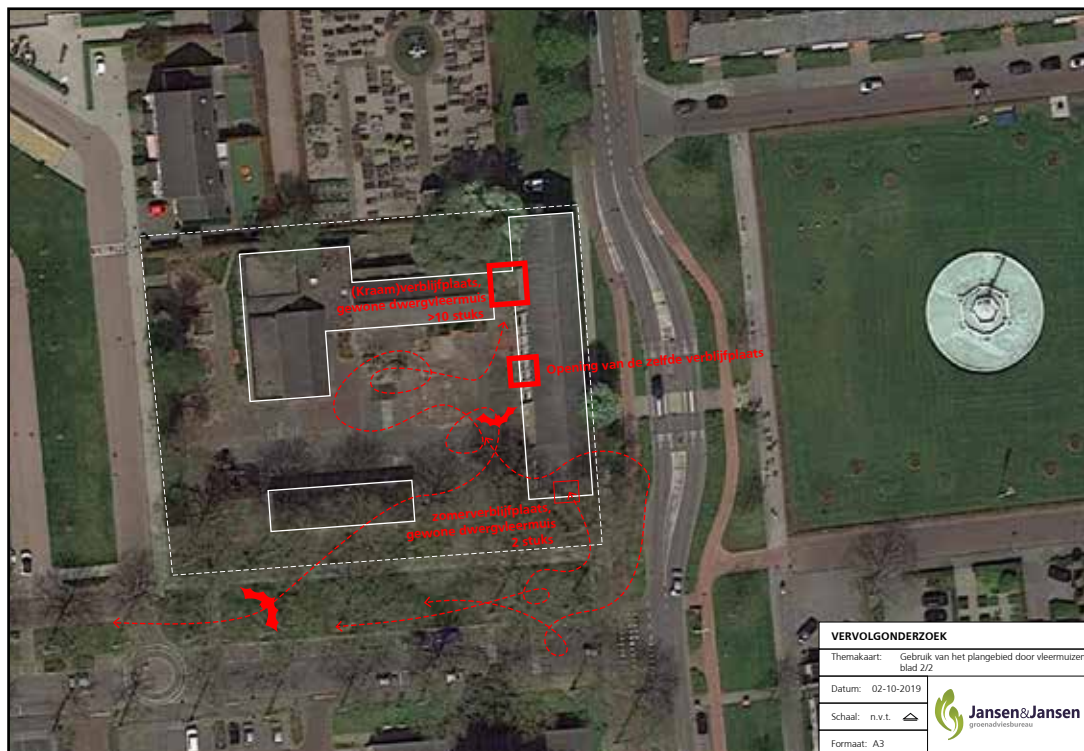
- Het oude schoolgebouw heeft meerdere functies als verblijfplaats. Vleermuizen gebruiken het object regelmatig. Tijdens de eerste drie onderzoeken werden verblijfplaatsen/gebruik waargenomen;
- Het schoolplein heeft een beperkte functie als foerageergebied;
- De aan aanliggende bomenlaan (Kasteellaan) is een cruciaal element in het leefgebied van de aanwezige gewone dwergvleermuizen. Langs de laan wordt volop gevlogen en gevoerageerd.

Figuur 4.1: Locatie kraamverblijfplaats, aanwezig in gescheurde gootbekisting, mestsporen zichtbaar.

Figuur 4.2: Locatie zomerverblijfplaats, onder nokpan, zuid zijde gebouw.

Figuur 4.3: Functie van het plangebied voor gewone dwergvleermuizen (bron basiskaart: maps.google.nl).

4.2 GIERZWALUWEN

Waarnemingen

In het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig. Tijdens de onderzoeken werden in de directe nabijheid van het plangebied in het geheel geen gierzwaluwen waargenomen.

In de grotere omgeving van het plangebied, binnen een straal van 500m zijn wel verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig. De exacte locaties van deze verblijfplaatsen zijn niet vastgesteld. Duidelijk is wel dat het plangebied geen specifieke functie heeft voor gierzwaluwen.

5 TOETSING

5.1 EFFECTEN

Gewone dwergvleermuis

Het is vastgesteld dat het plangebied een functie heeft voor de gewone dwergvleermuis als verblijfplaats. In het oude schoolgebouw is een kraamverblijfplaats en een zomerverblijfplaats aanwezig. Door het uitvoeren van de voorgenomen ingreep, slopen, zullen de verblijfplaatsen ongeschikt worden en daarmee verdwijnen. De voorgenomen ingreep heeft geen negatieve effecten op het omliggende foerageergebied. Gewone dwergvleermuizen hebben doorgaans een heel netwerk aan verblijfplaatsen waar frequent tussen gewisseld wordt. Ook bij de vleermuizen die gebruik maken van het plangebied is hier sprake van. Tijdens geen van de onderzoeken waren de vastgestelde verblijfplaatsen in gelijke mate bezet. Door dit netwerk aan verblijfplaats zijn gewone dwergvleermuizen vrij flexibel als plotseling een verblijfplaats wegvalt; er zijn nog meerdere alternatieven beschikbaar. Als tijdig mitigerende en compenserende maatregelen worden genomen zal de voorgenomen ingreep geen wezenlijke invloed hebben op het functioneren van het leefgebied van de aanwezige gewone dwergvleermuizen.

Gierzwaluwen

Er zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen aanwezig in het plangebied. Negatieve effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde functies van gierzwaluwen zijn dan ook niet te verwachten.

Overige soorten

Aanvullende effecten op overige soorten worden niet verwacht. Zie voor de effecten op overige soorten de quickscan.

5.2 TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING

Gewone dwergvleermuis

Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (lid 1, 2, 4) verbiedt het opzettelijk doden, verstoren en onbruikbaar maken van verblijfplaatsen van vleermuizen. Het is aangetoond dat er een zomer- en kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig is in het plangebied. Met het uitvoeren van de voorgenomen ingreep zullen deze verblijfplaats onbruikbaar worden. Dit is een overtreding van Wet natuurbescherming (artikel 3.5, lid 4).

Als voldoende mitigerende maatregelen worden genomen, is het niet aannemelijk dat de gunstige staat van instandhouding, zoals gedefinieerd in artikel 1.1 van de Wet natuurbescherming, van de lokale groep (populatie) gewone dwergvleermuizen in het geding komt; het plangebied heeft slechts een functie als verblijfplaats en de voorgenomen ingreep heeft geen/nauwelijks negatieve effecten op de functie als foerageergebied. Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen kan het verlies aan verblijfplaatsen worden gecompenseerd. In de context van het plangebied is het wegvallen van een verblijfplaats van beperkte invloed. Dit door de aanwezigheid van vele geschikte gebouwen in de directe omgeving.

Gierzwaluwen

Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming verbiedt het opzettelijk doden, verstoren en onbruikbaar maken van verblijfplaatsen van de gierzwaluw. Het is aangetoond dat er geen verblijfplaatsen van gierzwaluwen in het plangebied aanwezig zijn. Het uitvoeren van de voorgenomen ingreep zal niet leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot gierzwaluwen.

6 CONCLUSIE

- Door het uitvoeren van de voorgenomen ingreep zal een zomerverblijfplaats en een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis onbruikbaar worden. Het ongeschikt maken van een dergelijke verblijfplaats is een overtreding van de Wet natuurbescherming;
- Het is noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, voor het verstoren en vernielen van jaarrond beschermde verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- Om een ontheffing aan te kunnen vragen is het noodzakelijk om een activiteitenplan op te stellen. In dit activiteitenplan wordt onder meer beschreven hoe mitigerende maatregelen genomen kunnen worden (maatregelen ten gunste van de gewone dwergvleermuis) (deze maatregelen zijn reeds genomen).

BIJLAGE 1

Overzichtskaart/projectgebied (basiskaart afkomstig van: maps.bing.com)

VERVOLGONDERZOEK	
Themakaart:	Projectgebied blad 1/2
Datum:	24-08-2019
Schaal:	n.v.t.
Formaat:	A3

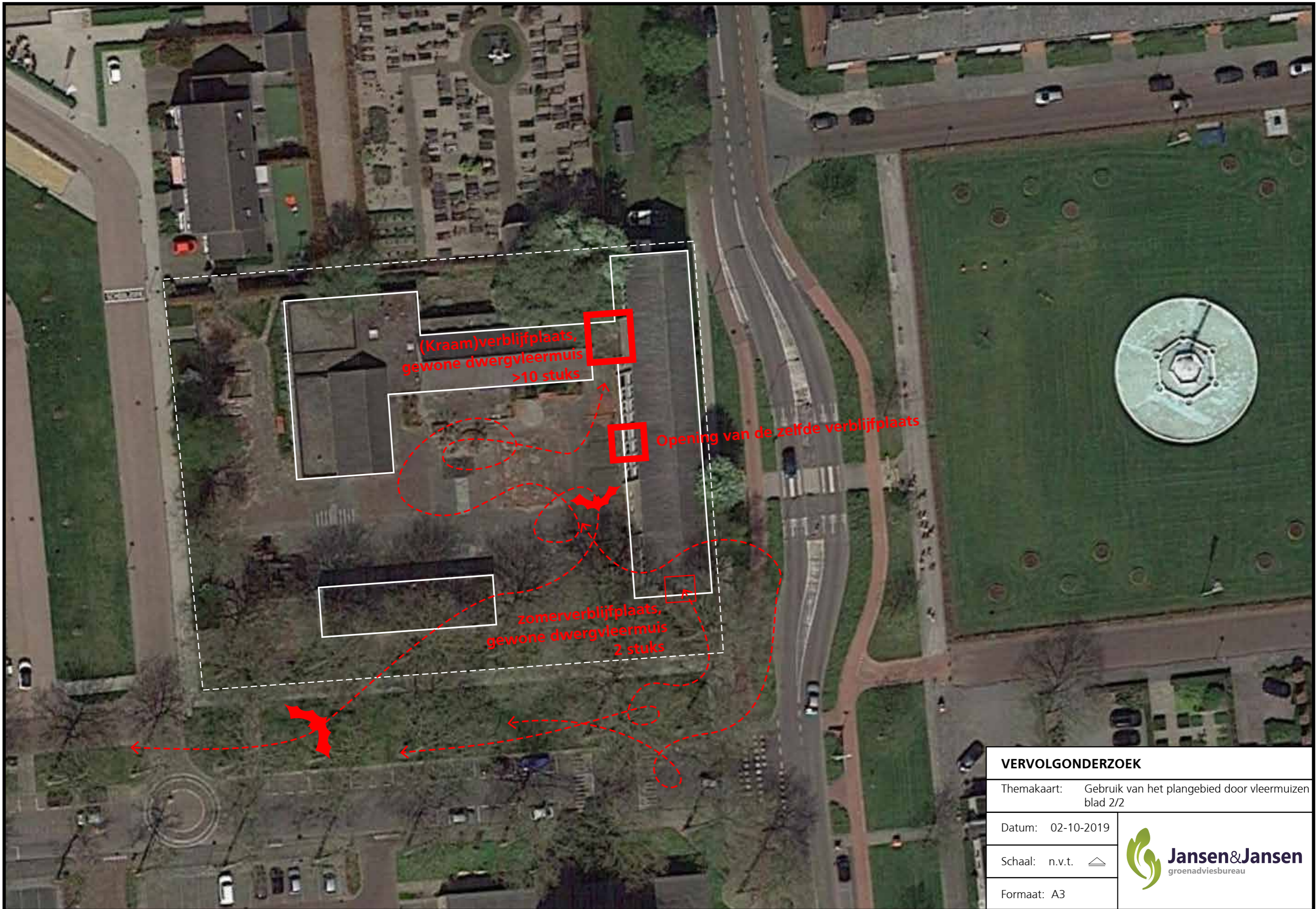
Jansen & Jansen
groenadviesbureau

BIJLAGE 2

Resultaten: Gebruiksschets van het plangebied door gewone dwergvleermuizen (basiskaart afkomstig van: maps.bing.com)

VERVOLGONDERZOEK	
Themakaart:	Gebruik van het plangebied door vleermuizen blad 2/2
Datum:	02-10-2019
Schaal:	n.v.t.
Formaat:	A3

'Groene Specialisten in het Planproces'

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

Contact

Jansen&Jansen Groenadviesbureau
Veldijk 7a, Holten
www.groenadviseurs.nl